

[Afghanistan Digital Library](#)

adl0425

<http://hdl.handle.net/2333.1/qfttf07b>

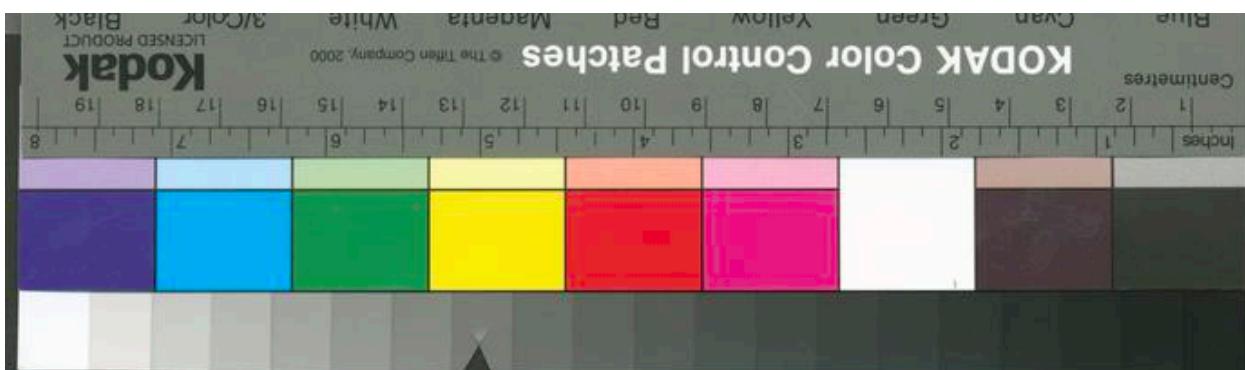

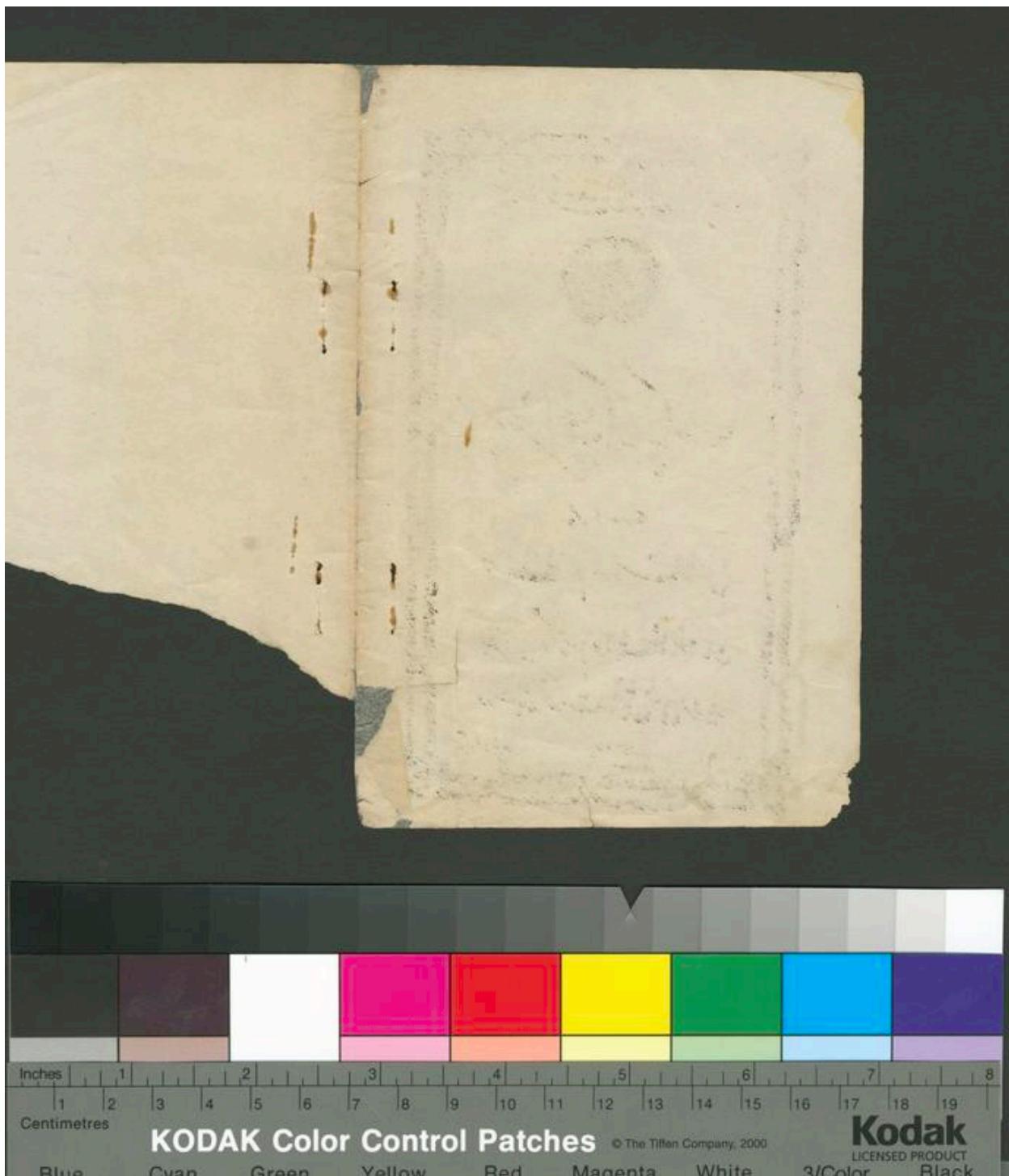
This is a PDF version of an item in New York University's Afghanistan Digital Library (<http://afghanistandl.nyu.edu/>). For more information about this item, copy and paste the "handle" URL above into a web browser.

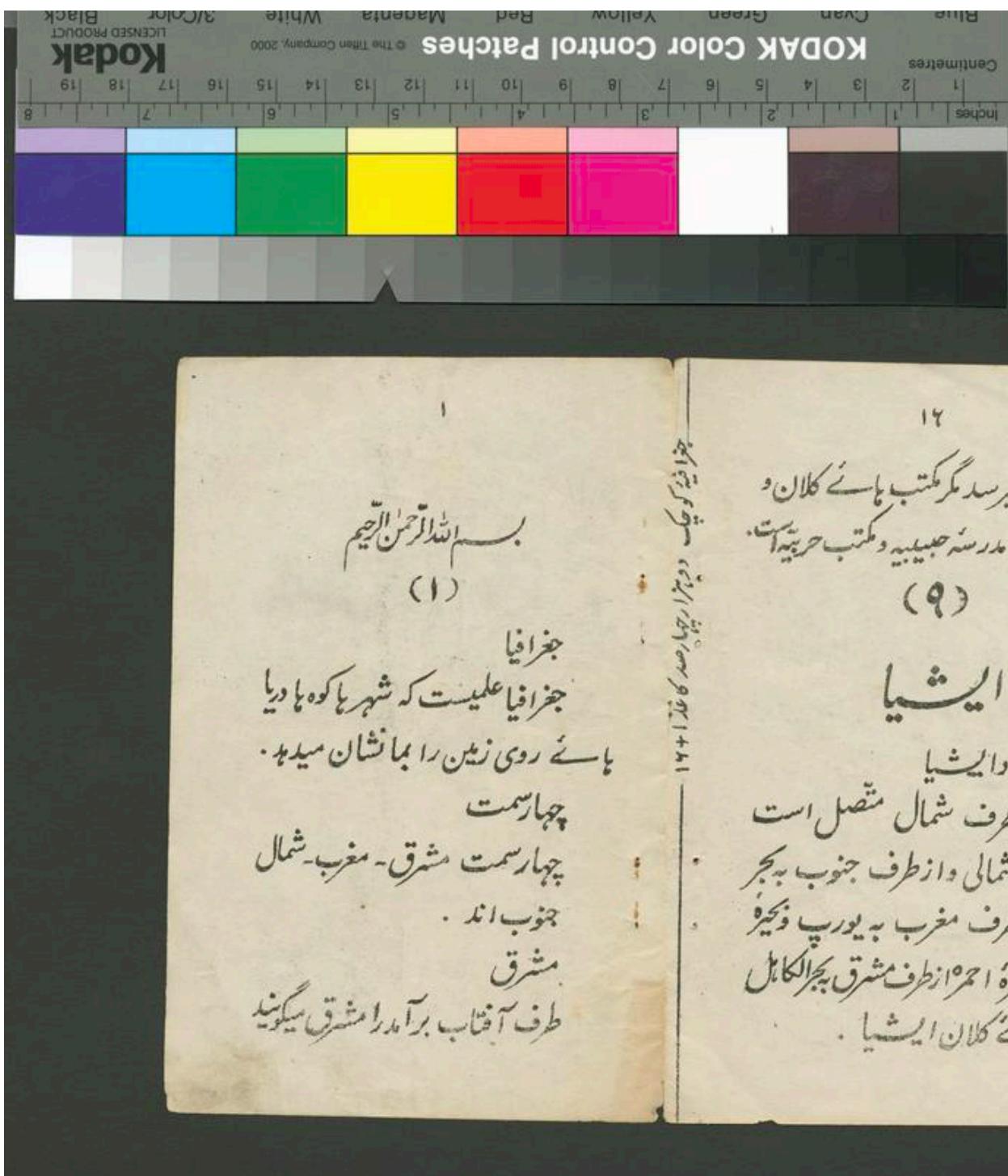
When referring to or citing this item please use the "handle" URL and not this document or the URL from which you downloaded it.

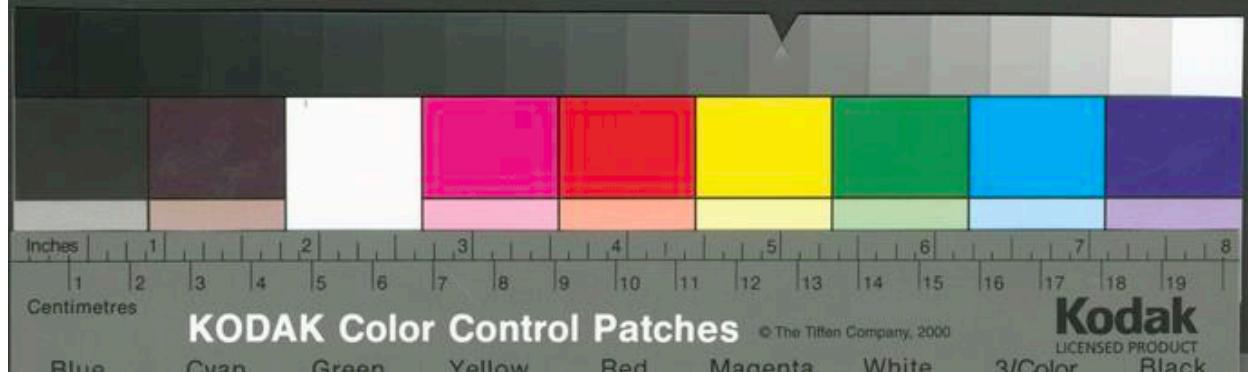
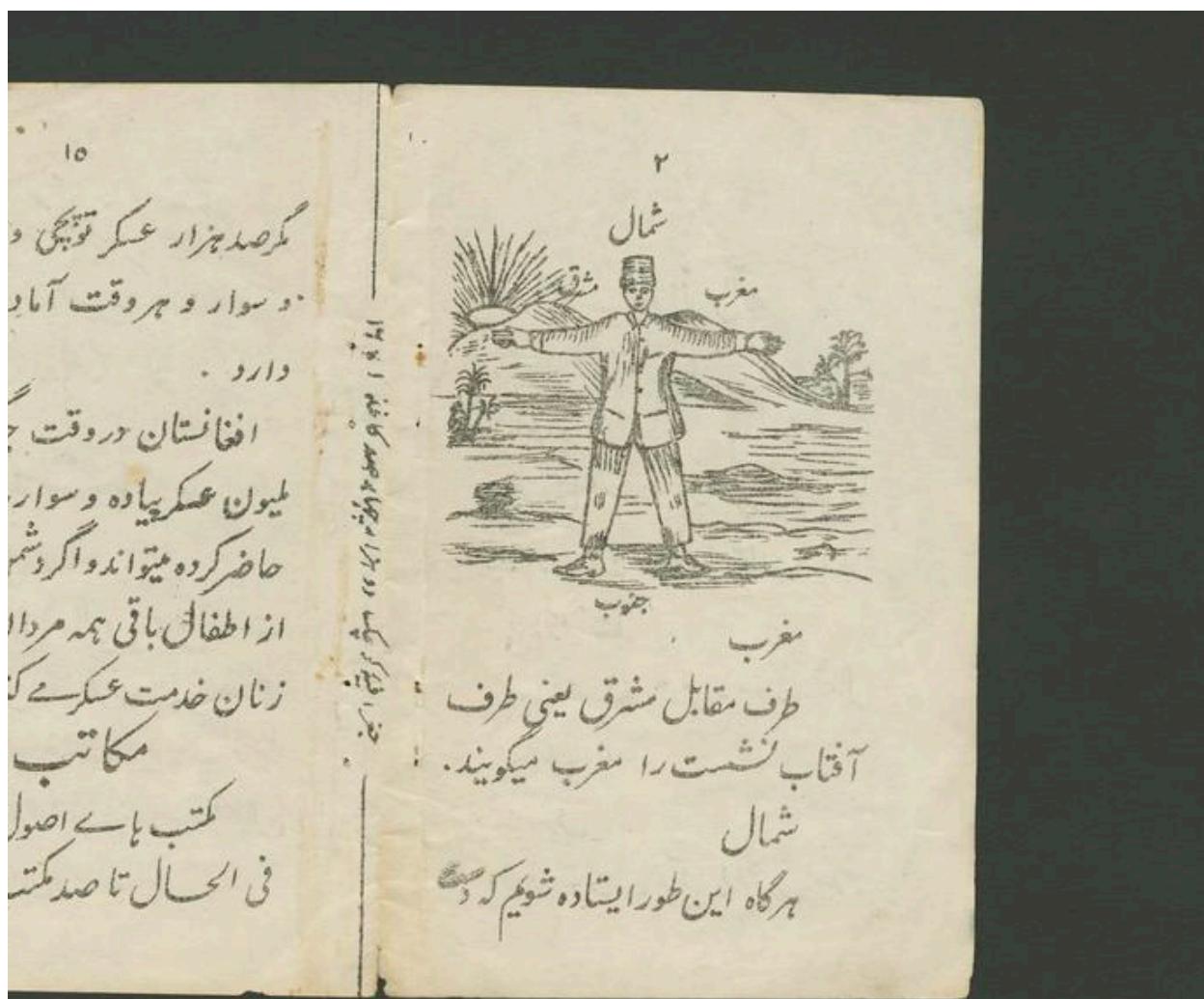
All works presented on New York University's Afghanistan Digital Library website are, unless otherwise indicated, in the public domain. The images available on this website may be freely reproduced, distributed and transmitted by anyone for any purpose, commercial or non-commercial.

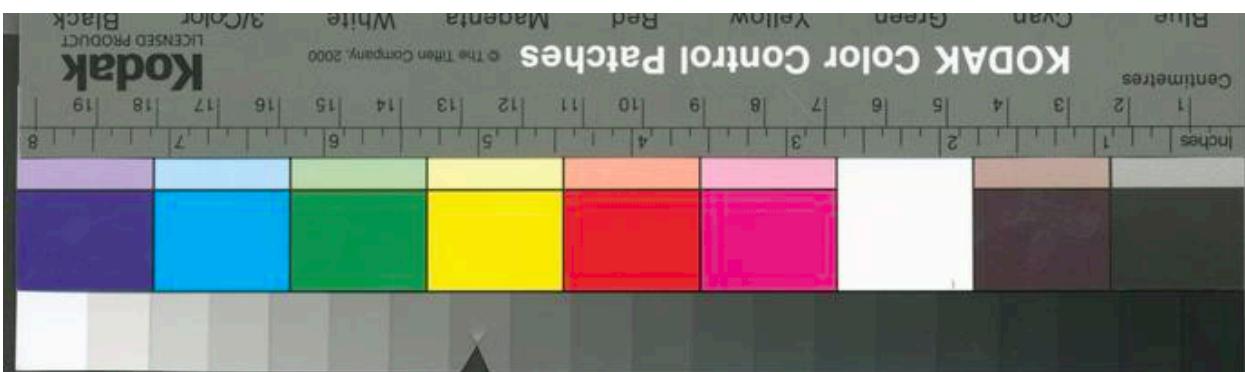
NYU Libraries, Digital Library Technical Services, dlts@nyu.edu

۳

ریست ما بطرف شرق باشد سمت
روبروے خود را شمال میکوئیم .

جنوب

طرف مقابل شمال را جنوب میکوئید .

(۲)

زمین - نادر روئے زمین نندگانی میکنیم
شکل آن گرد ہسته اند تر بوز و ما آن را

بُوا سطہ کرہ

بجز افیائی نقشہ

نشان میکوئیم

روئے زمین

تار جلال آباد - خوست - فراہ میمنہ
ت کلان)

فغانستان ہشت حکومت کلان دارد وہ

پهلوان بخزندی ، قلات ، پشت رو د ،

سمنیٹ شمالی ، بدختان و اسما -

شہر ہمی معتبر فغانستان -

وہی تبر افغانستان ازین قرار اندہ -

غزنی - قندھار - هرات - میمنہ -

شریف - فان آباد - فیض آباد - جلال آباد

عکبر

چمیدہ فغانستان عکبر اندہ -

٦

خاک مانند آب ایستاده غریب
خليج خليج
خليج قسمت هاست
از آب که دریا
پيش رفت باشد.
دریا

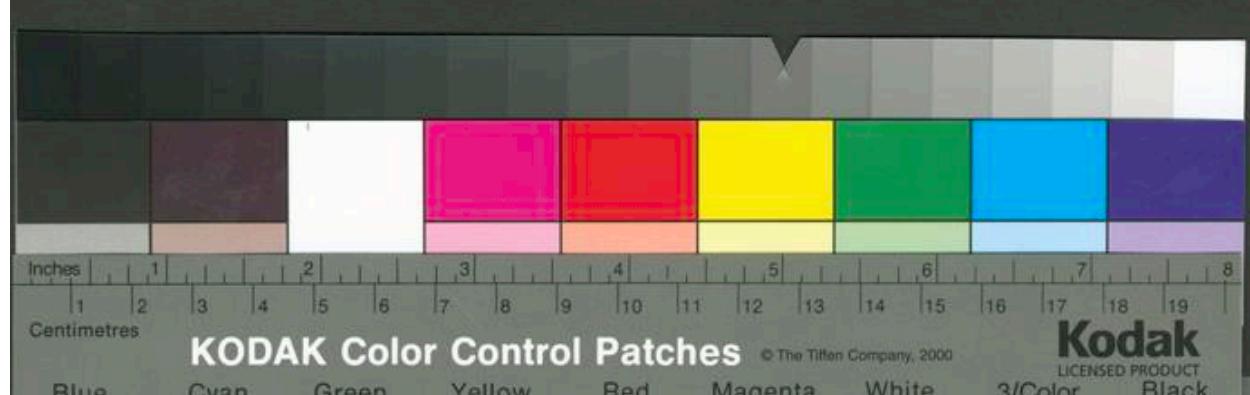
دریا آب بسیار روان است
بحر یا جھیل شود.

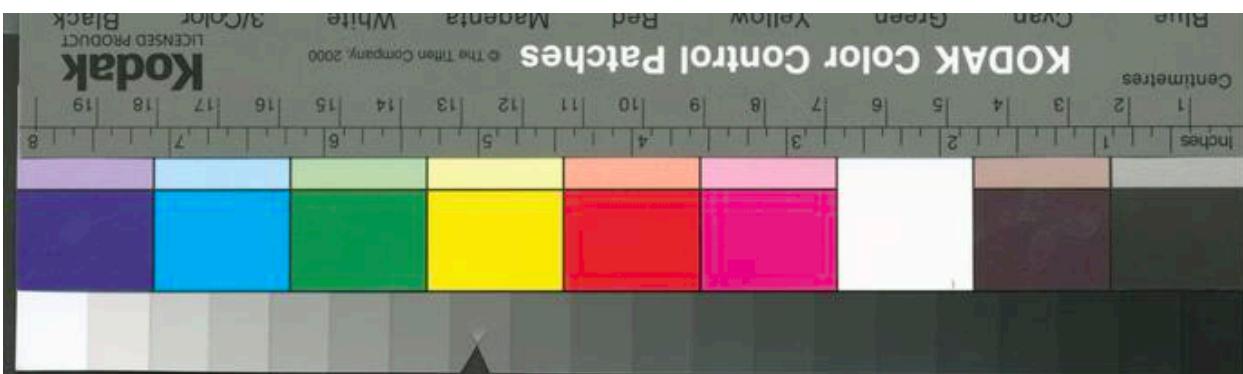
بر اعظم
خاک زمین پنج قطعه کلار
است که هر قطعه را بر اعظم می

٤

روئے زمین از خاک و آب مرکب است
آب تقریباً سه برابر خاک است.
بحر آب روئے زمین که مشهور بدریانی
شور است. پنج حصه کلار تقسیم شده به تک
هیچ حصه را بحر میکویند و آنها ازین قرار اند.
بحر الکالی - بحر اوقیانوس - بحر چند
بحر منجد شمالی - بحر منجد جنوبی.

ب بحیره
بحیره عبارت است از آب های که از بحر کتر بشنند
جھیل
جھیل مقدار زیادی است از آب درین

خاک مانند آب ایستاده غزنی .

خليج خليج
خليج قسمت هشت
از آب که دری کشیده خليج
پيش رفته باشد . دریا
دریا آب بسیار روان است که داخل کلم
بحریا بحیل شود .

خاک زمین به پنج قطعه کلان تقسیم شده
است که هر قطعه را بر اعظم میگویند و آنها

۴

زمین از خاک و آب مرکب است
، تقریباً سه برابر خاک است .
آب روئے زمین که مشهور بدریلیست
است . پنج حصه کلان تقسیم شده هست
که هر چهار میگویند و آنها ازین قرارند .
بحرا کامل - بحر اوقیانوس - بحر چند
نمحمد شمالی - بحر محمد جنوبی .

بحیره عبارت از آنها که از بحرا شدن
بحیل
بحیل مقدار زیادی است از آب درین

۱۱

افغانستان

حدود افغانستان

افغانستان از طرف شمال تا

بلدیاے آمو و صحراے خیوه و اوز

مغرب په ملکت ایران و از طرف

په ولایت بلوچستان و از طرف

بہندوستان و چین .

کوه ہائے کلان

کوه ہائے کلان افغانستان کوہ

سفید کوه دکوه بابا است .

۲

ازین قرار اند - ایشیا - یورپ - افریقا
امریکا - اوسمینیا .

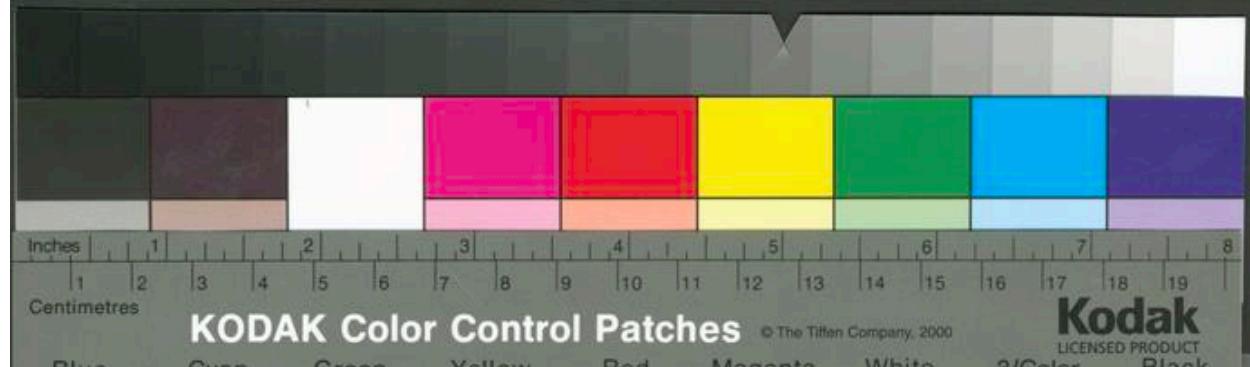
جزیره ۹

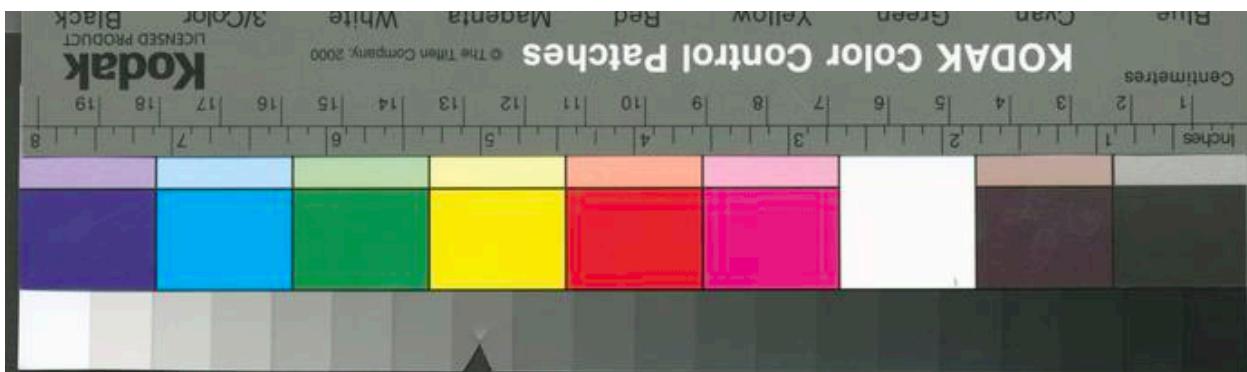
جزیره قطعه خاکی است در میان آب
جزیره ۱۰

جزیره نما قطعه خاکی است در میان آب
که از یک طرف په شکل چپیده باشد .

کوه ۱۱

کوه برآمدگی کلان است بر رمے
نشن که سنگ بسیار داشته میباشد
ملکت ؟

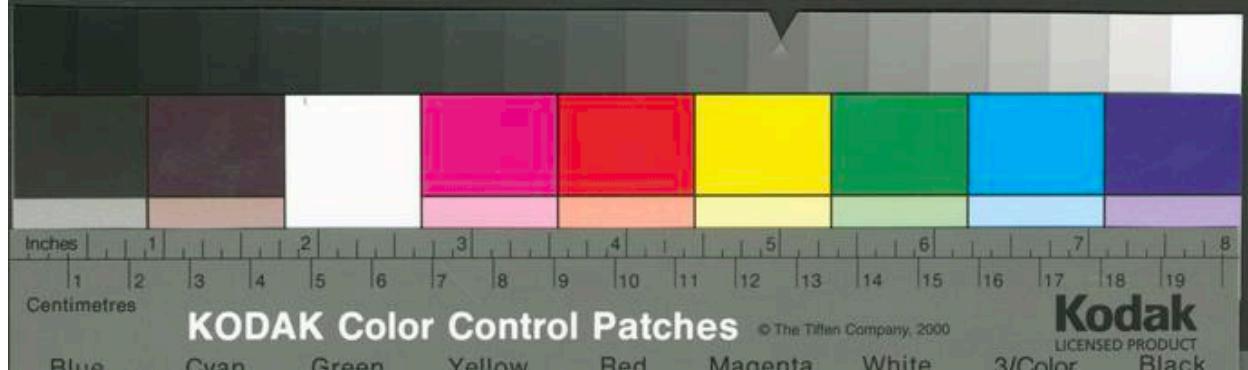
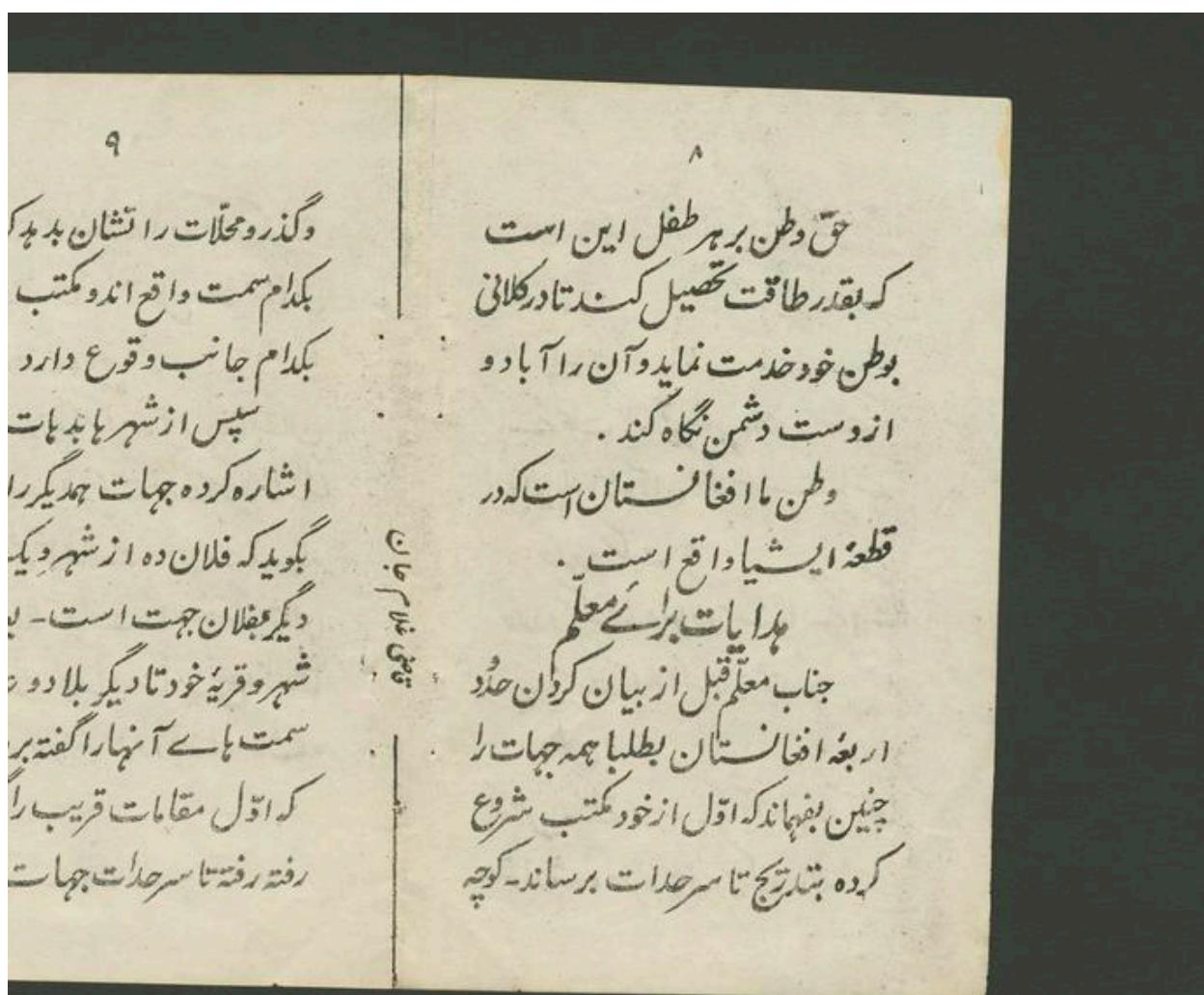
۷
ملکت حتہ ایست از نہن کہ پادشاه
داشته باشد .

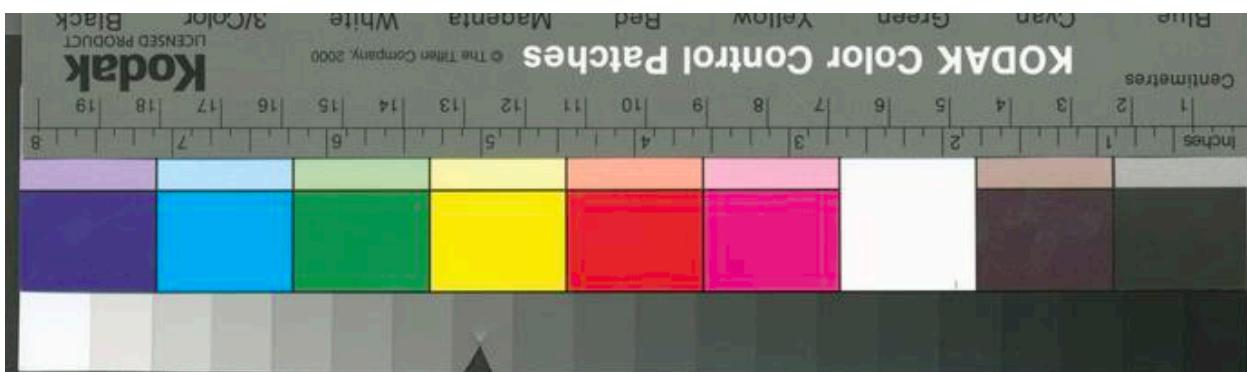
پائے تخت ؟
پائے تخت ملکت شہرے است کہ
دران پادشاه آن ملکت مے باشد .

حدو و ملکت ؟
حدو و ملکت جاہا و اشیائے است کہ
در چهار سمت آن ملکت باشند .

وطن ؟
وطن ملکتے است کہ شخص در آنجا
متولد شده دزندگانی میکند .

۸
بعد ازان حدود اربعہ را گویید یعنی
مالک ترا که متصل افغانستان
چهار طرف واقع اند - این سبق را
دورو ز قنام کرده کل افغانستان
سبق بدہد بازیک کرت دیکراز ایند
شب کرفته تا محلات و دهات و بلاد
خیریہ با و علاقہ جات را مفصل انشان
هر زیر احلا طلب اور ساً مواضع افغانستان
خواهد بطریز بہتر داقت شد
خیتوانند .

۶

وَذُرْ وَحَلَّاتِ رَاشَانَ بَدَهَ كَهْ ازْكَتْبَ
بَكْلَامَ سَمَّتْ وَاقِعَ اندَ مَكْتَبَ ازْآنَهَا
بَكْلَامَ جَانِبَ وَقَوْعَ دَارَدَ .

سَپَسَ ازْشَهَرَ بَادَهَاتَ مَشْهُورَهَ آنَ
اَشَارَهَ كَرَدَهَ جَهَاتَ چَدَيَگَرَ رَبَرَ سَدَو
بَكُويَدَ كَهْ فَلَانَ دَهَ ازْشَهَرَ دَيَكَ دَهَ ازْ
دَيَگَرَ عَفَلَانَ جَهَتَ اَسَتَ . بَعْدَ زَانَ ازْ
شَهَرَ وَقَرَيَهَ خَوْدَ تَادَيَگَرَ بَلَادَوَ عَلَاقَهَ بَارَسَيدَ
سَمَّتَهَا يَهَ آنَهَارَ اَغْفَتَهَ بَرَوَدَ بَارَنَ طَرِيقَ

كَهْ اَقْلَ مقَامَاتَ قَرِيبَ رَأْكَيَرَ دَوَازَ آنَجَا

رَفَتَهَ رَفَتَهَ سَارَ حَلَّاتَ جَهَاتَ رَاشَانَ

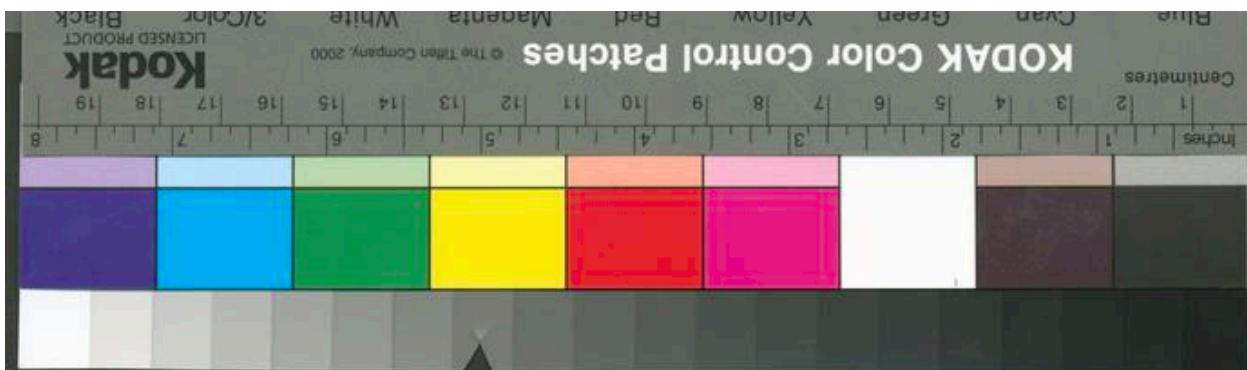
۸

نَ بَرَهَ طَفَلَ اَيَنَ اَسَتَ
نَتَ تَحْمِيلَ كَسَنَ تَادَرَكَلَانَ
رَمَتَ نَمَادَهَ وَآنَ رَآآبَادَوَ
دَشْمَنَ بَكَاهَهَ كَنَدَ .

اَفَافَتَانَ هَتَ كَدرَ
حَيَادَاعَ اَسَتَ .
رَأَيَاتَ بَرَلَهَ مَعْلَمَ
مَعْلَمَ قَبَلَ ازْبِيَانَ كَرَدَانَ حَدُودَ
نَتَانَ بَطَلَبَا يَهَهَ جَهَاتَ رَأَيَ
كَهْ اَقْلَ ازْخَوْدَ مَكْتَبَ شَرْوعَ
جَعَ تَامَرَ حَدَّاتَ بَرَسَانَدَ . كَچَهَ

<p style="text-align: center;">7</p> <p>ملکت حصہ ایس تازشن کے داشتہ باشد .</p> <p>پائے تخت ؟</p> <p>پائے تخت ملکت شہرے اے دران پادشاہ آن ملکت سے حدود ملکت ؟</p> <p>حدود ملکت جاہا و اشیا۔ در چھار سمت آن ملکت باشند .</p> <p>و طری ؟</p> <p>و طن ملکتے است ک شخص ستولد شدہ وزندگانی میکند .</p>	<p style="text-align: center;">10</p> <p>بد بہرہ - بعد ازاں حدود دار بھر آگبکیو یعنی آن حاکم را کہ مستقبل افغانستان بہر چھار طرف واقع اند - این سبق را بیک دور روز نہام کر دہ کل افغانستان را سبق بد بہرہ بازیک کرت دیکراز ابتدی کتب گرفتہ تا محلات و دہالت و بلاد و قریب یا و علاقہ جات را مفصلانشان بد بہرہ زیر احوالا طلبادر ساً مواضع افغانستان را خواهد بطرز بہتر دا چھ شدہ سمیتو انند .</p>
--	---

۱۱

افغانستان

حدود افغانستان

افغانستان از طرف شمال متصل است
بلدیارے آمو و صحراے خیوه و از طرف
مغرب پهلوکت ایران و از طرف جنوب
پولایت بلوچستان و از طرف مشرق
بہندوستان و چین .

۲

زار اند - ایشیا - یورپ - افریقا
او شینیا .

زیره ۹
قطعه خاکی است در میان آب
زیره نه
نما قطعه خاکی است در میان آب
ب طرف پوشکی چسیده باشد .

کوه ہائے کلان

کوه ہائے کلان افغانستان کوہ ہندوکش
سفید کوه و کوه بابا است .

۱۰
آمدگی کلائے است بر رونے
سنگ بسیار داشته بیاشد
لت ؟

۹

خاک مانند آب ایستاده غزنی .

خلیج خلیج
خلیج قسمت است از آب که دری خلیج پیش رفتہ باشد .

دریا دریا آب بسیار روan ہست کردا
بحریا جھیل شود .

براعظم خاک زمین ہے سچ قطعہ کلان تھے
است کہ ہر قطعہ را براعظم میکویں

۱۲

دریائے کلان .

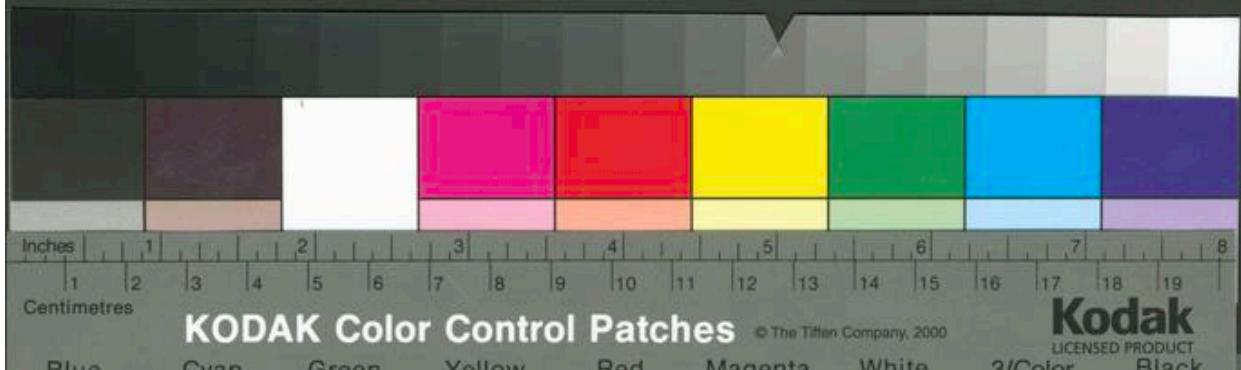
دریا ہائے کلان .

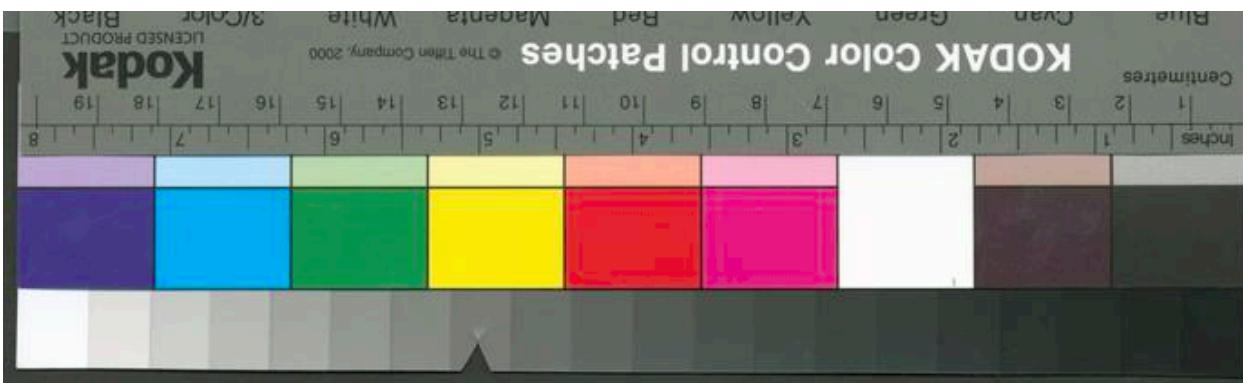
دریائے کلان افغانستان عبارتند
از دریائے ہرمند - ہیریود - دریاۓ مرغـا
دریاۓ کابل - دریاۓ کنرـ.

جمعیت افغانستان .

جمعیت افغانستان تقریباً بیت

طیون یعنی دو کرو راست .
مردم افغانستان ہمہ مسلمان اندکر
بسیار کی ہندو ہم نے باشند .
پائے تخت .

۱۳

پای تخت افغانستان کابل مهت
پادشاه -

پادشاه افغانستان علی‌حضرت شهر پار
غازی محمد نادر شاه افغان است
که بر رعیت خود از پدر جهان تر است
خوچا بر شاگردان مکتب کرده است
برابر پسر خود میر دانش به (نایب سکوری) افغانستان پنج نائب الحکومه کو می داده

کابل - قندھار - هرات - غزار شریف
قطعن بدخشان په (حکومت اعلی)

افغانستان چهار حکومت اعلی دارد

۴

زین از خاک و آب مرکب است
تقریباً سه برابر خاک است .
آب زین که مشهور بدریلیه
است . پنج حصه کلان تقسیم شده است
هر چهار میکونید و آنها ازین قرارند .
بحرا کابل - بحر و قیا نوس - بحر چند
منجید شمالی - بحر منجید جنوبی .

بکیره
بکیره عبارت از آبرهای که از بکتریا شدن
جهلیل
جهلیل مقدار زیادی است از آب درین

۳

روست مابطرف شرق باشد
رو بروئے خود را شمال میگا

جنوب

طرف مقابل شمال را جنو

(۲)

زمین - مادر روئے نمین قند
شکل آن گرد ہسته ناند تر بوز
بواسطہ کرہ
جغرافیائی نقشه
نشان میدیہم
روئے نمین قند

۱۶

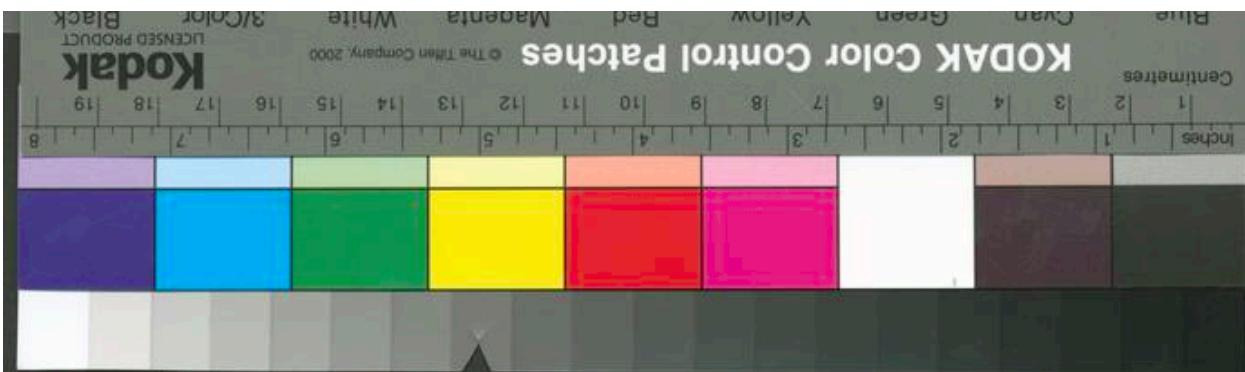
ازین وقت در جلال آباد - خوست - فراه یمنیہ
(حکومت کلان)

افغانستان است حکومت کلان دارد
بیو گرد بیلان بخزفی، قلات، پشت رو و ده
چلیز کنجی، سمتی شمالی، بدختان و اسما -
شہر طاجی معتبر افغانستان -

شہر طاجی معتبر افغانستان ازین قرار اند:-
کامیل عفرنی - قندمار - ہرات - سیمہ
مزار شریف - فان آباد - فیض آباد - جلال آباد
عکس

اگر چہ میرا افغانستان عکس کر اندا -

۱

مکصد هزار عسکر توپیگی و پیاده
و سوار و هر وقت آماده و حاضر
دارد .

افغانستان در وقت جنگ تاکنین
لیون عسکریاده و سوار به صیدان جنگ
حاضر کرده میتواند و اگر دشمن غلبه کند غیر
از اطفال باقی همه مردان و بسیاری از
زنان خدمت عسکری کنند .

مکاتب

کتب یا اصول جدید افغانستان
فی الحال تا صد مکتب در کابل و

۲

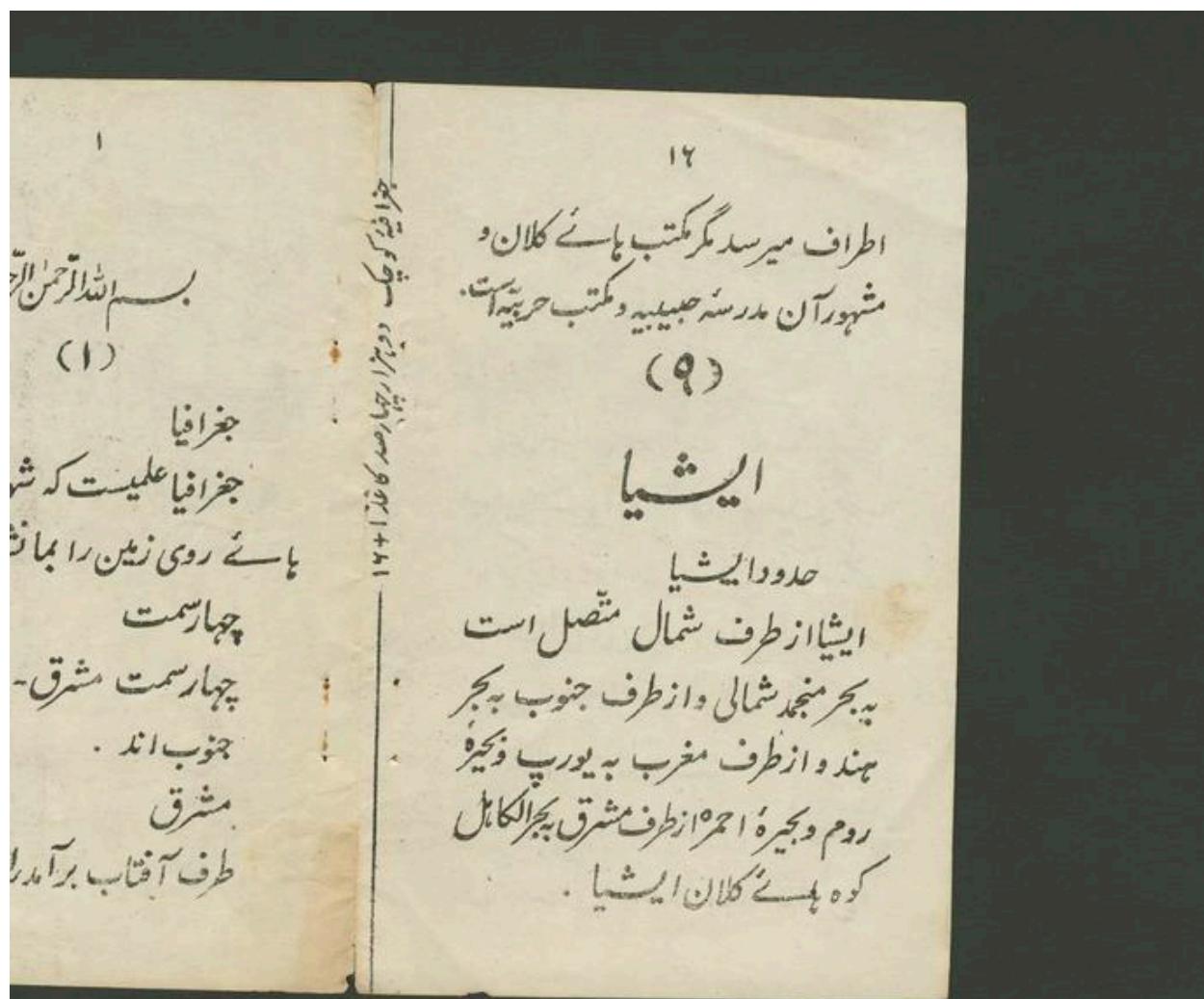
شمال

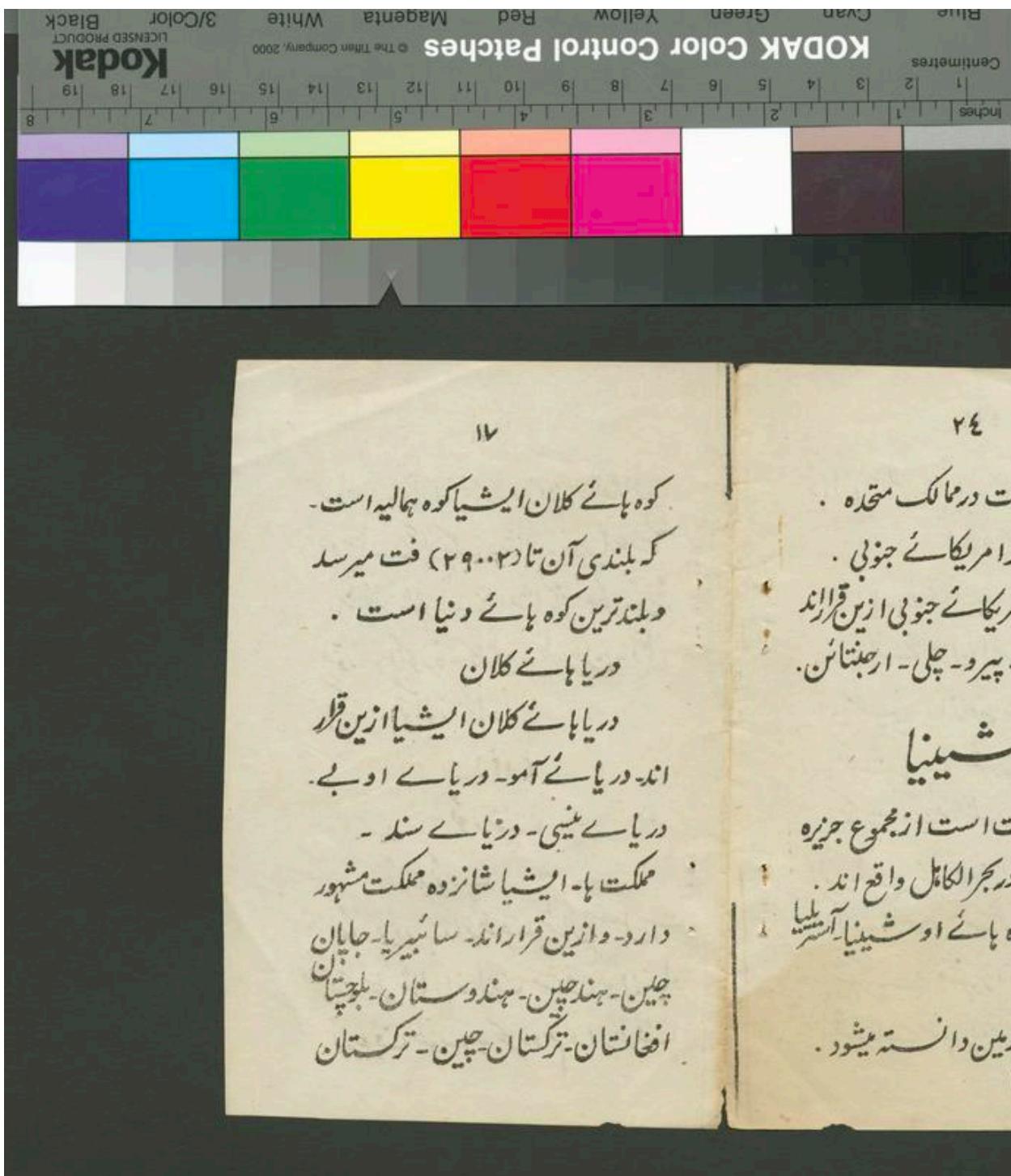
مغرب

جنوب

مقابل مشرق یعنی طرف
نشست را مغرب میکویند .
ال
اه این طور ایتاده شویم که

۲۳

جال اندرس در امریکا نے جنوبی

(۱۵)

دریا ہائے کلان

دریا ہائے کلان امریکا ازیر

سی سپی- امازان

ملکت ہائے مشہور امریکا

ملکت ہائے مشہور امریکا

ازین قرار اندر- کانادا- اتنازو

مالک متحده- مکسیکو

شہر ہائے مشہور امریکا

شہر ہائے مشہور امریکا شما

۱۸

روس- بخارا- خیوه- ایران- تفقازیہ-

ایشیا نے کوچک- شام- سوریا عربستان

مشہور شہر ہائے ایشیا کہ معظمہ- مدینہ

مشورہ- انگورہ- کابل- طهران- دہلی

پیکن- توکیو- بخارا

(۱۶)

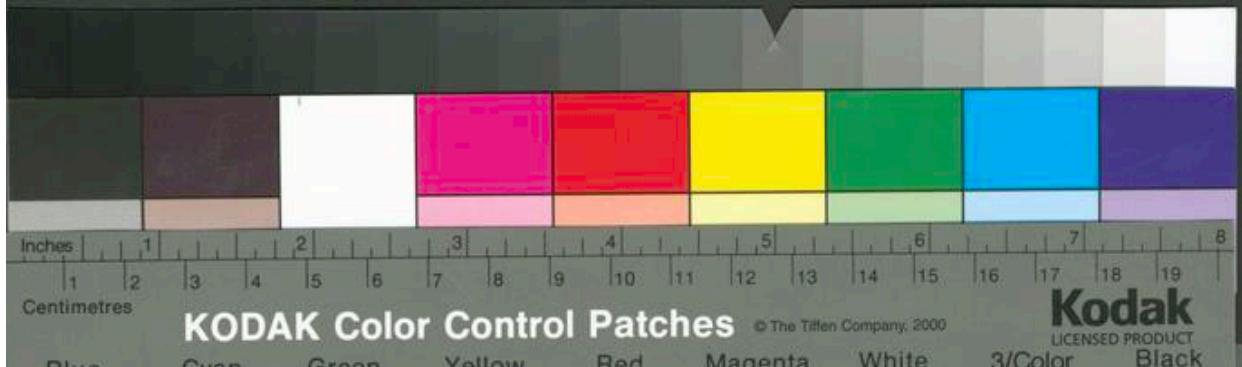
یورپ

حدود یورپ

حدود یورپ از طرف شمال متصل است

پنج بھر شمالی از طرف مشرق پر ایشیا و

از طرف جنوب پر بھر روم و از طرف

۱۹

مغرب پہ بھرا و قیافوس

کوہ ہا
کوہ ہا نے مشہور یورپ عبارت اند
از کوہ یورال و کو، اپس۔ کوہ پرنیز۔
دریا ہا۔

دریا ہا نے بزرگ یورپ عبارت اند
از دریا نے والا گان۔ راین۔ دینوب۔

(۱۲)

ملکت ہا نے یورپ

یورپ جیست ملکت مشہور دارد۔ ایکن
قرار ترکی۔ رومانیہ۔ بھارتیہ۔ سوویتیونی

۲۲

یکا از طرف شمال متصل است
شمالی و از طرف مشرق پہ بھر
و از طرف جنوب پہ بھر بخمد
زطرف مغرب پہ بھر الکھل۔

پا نے امریکا۔
کارادوقشت مشہور نموده اند
رار۔

یکا نے شمالی۔ امریکا نے جنوبی
۱۶

ہا نے امریکا عبارت اند۔ از
را کی کہ در امریکا نے شمالی و

۲۱

ب بحر روم دا زطرف مغرب،
او قیانوس از طرف شرق ب
کوهه با؟
دریا یا؟

ماکل مشهور-

ماکل مشهور افريقيا ازین قرا
مصر- طرابلس - تیونس - ابوج
سودان - جشہ - سنی گبیا - گیا
کیپ - موزنیق - زنگبار - کانگو

(۱۴)

امریکا

حدود امریکا؟

۲۰

ایطالیا - اسپانیا - پورتگال - هانگری
سویت زرلیند - المان یعنی جرمنی - لکسک
بلجیم - هلیند - فرانس - جز ار برطانیه - دنکن
سویدن - ناروے - روسيه -

شهرهای مشهور

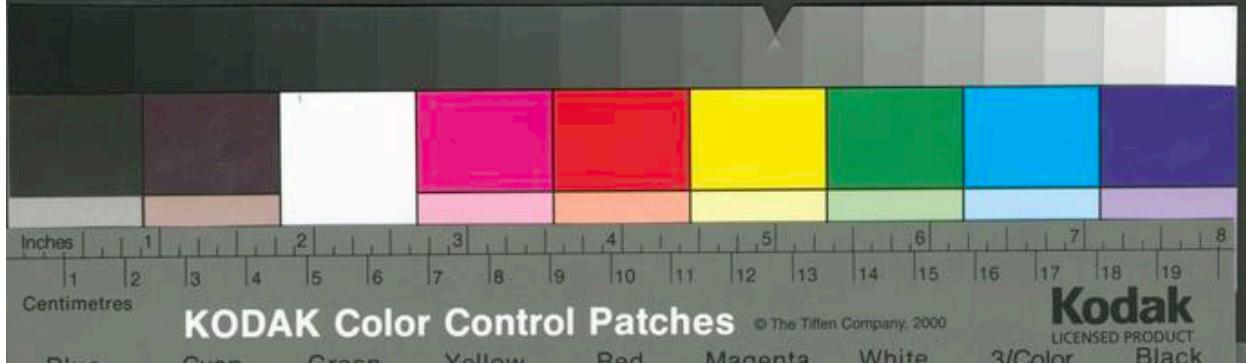
شهرهای مشهور یورپ ازین قرارند:
قطنهنیه - ماسکو - برلن - پیرس - لندن.

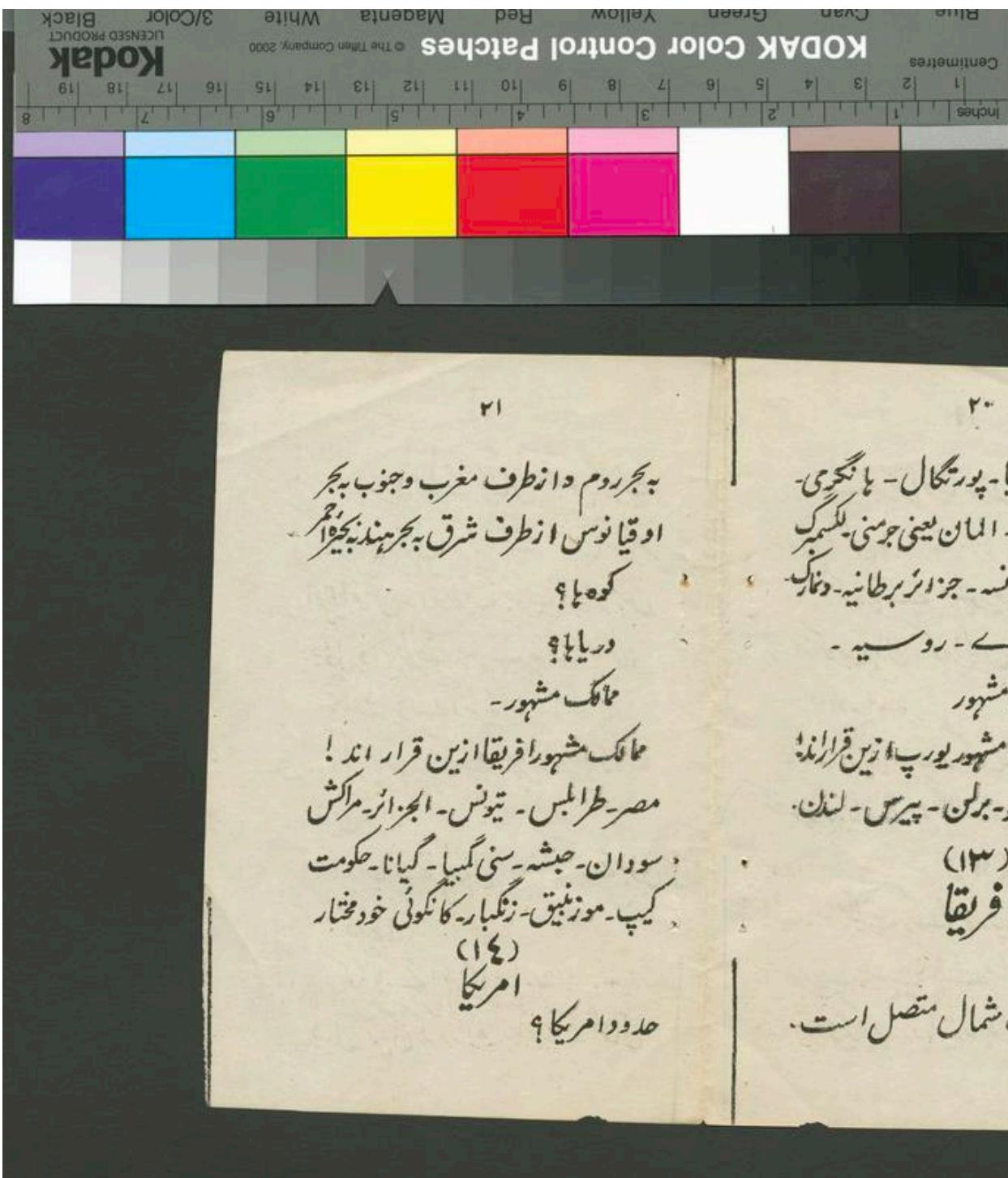
(۱۳)

افريقيا

حدود افريقيا

افريقيا از طرف شمال متصل است.

۱۹

مغرب پر بحر اوقیانوس
کوہ ہا۔
کوہ ہائے مشہور یورپ
از کوہ یورال و کو، اپس۔ کوہ
دریا ہا۔
دریا ہائے بزرگ یورپ
از دریائے والگا۔ راین۔

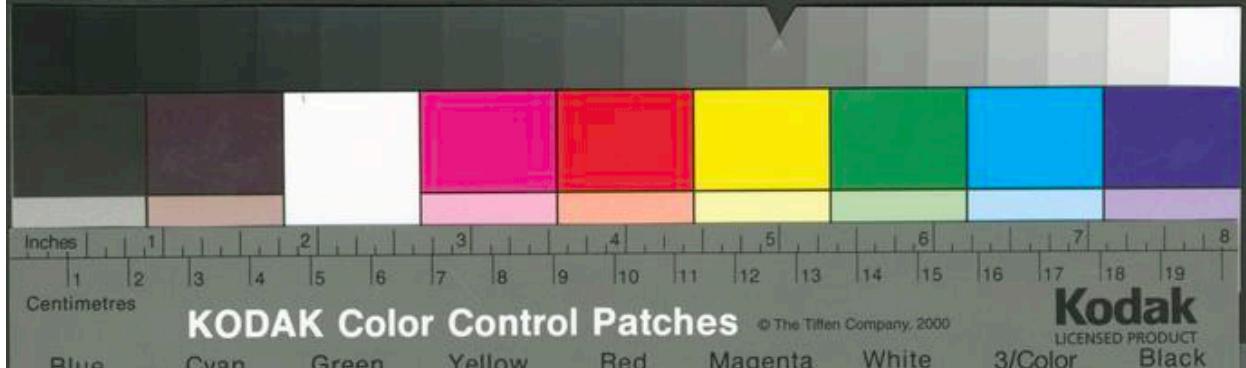
(۱۲)

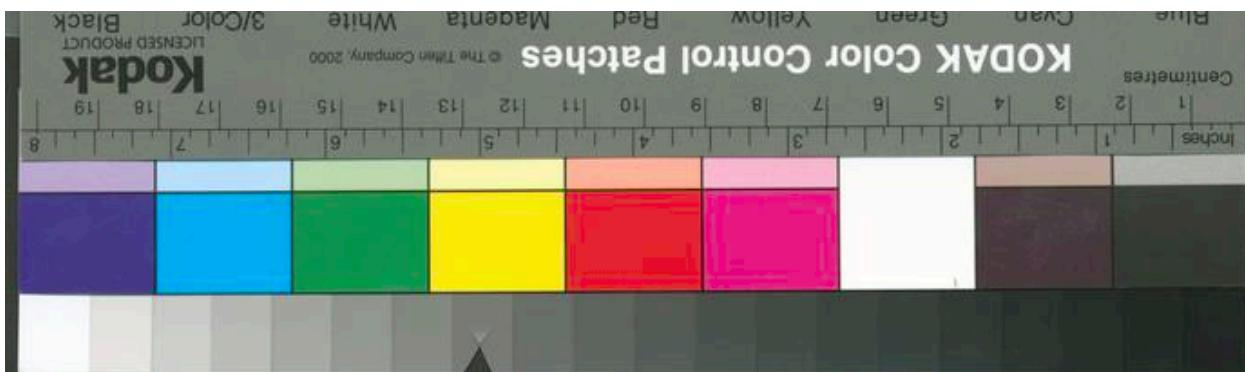
ملکت ہائے یورپ
یورپ بیست ملکت مشہور
قرار ترکی۔ رومانیہ۔ بلغاریہ

۲۲

امریکا از طرف شمال متصل است
پر بحر منجد شمالی و از طرف مشرق پر بحر
او قیانوس و از طرف جنوب پر بحر منجد
جنوبی و از طرف مغرب پر بحر الکامل۔
قسمت پائے امریکا۔
امریکا را دو قسمت مشہور نموده اند
ازین قرار۔

امریکا نے شمالی۔ امریکا نے جنوبی
کوہ ہا۔
کوہ ہائے امریکا عبارت اند۔ از
جبال را کی کہ در امریکا نے شمالی و

۲۳

جبال اندرس در امریکا نے جنوبی

(۱۵)

دریا یا نے کلان

دریا یا نے کلان امریکا ازین قرار اند

سی سپی - امازان

ملکت ہائے مشہور امریکا نے شمالی

ملکت ہائے مشہور امریکا نے شمالی

ازین قرار اند - کانادا - اتازوں نی یعنی

ماگاک متحده - مکسیکو

شہر ہائے مشہور امریکا نے شمالی

شہر ہائے مشہور امریکا نے شمالی و انگلستان

۱۸

ارا - خیوه - ایران - قفقازیہ

کوچک - شام - سوریا عربیہ

چہرہ نے ایشیا کا نے معظمه - مدینہ

خورہ - کابل - طهران - دہلی

دیکو - بنجارا

میور پ

روڈیور پ

بر پ از طرف شمال متصل ہت

شمالی از طرف مشرق پ ایشیا و

جنوب پ بحر روم و از طرف

۱۷

کوہ ہائے کلان ایشیا کو
کہ بلندی آن تا (۲۹۰۰۲)
و بلند ترین کوہ ہائے دنیا
دریا ہائے کلان
دریا ہائے کلان ای
اند دریا ہائے آمو دریا۔
دریا ہائے میںی دریا ہے
ملکت ہا۔ ایشیا شاہزادہ
دارد و ازین قرار اند سا
چین۔ ہند چین۔ ہند و س
افغانستان۔ ترکستان۔ چین

۲۶

دنیویارک است در مالک متجده
مالک مشہور امریکا ہے جنوبی۔
مالک مشہور امریکا ہے جنوبی ازین قرار اند
برازیل۔ کولمبیہ۔ پیرو۔ چلی۔ ارجنتائن۔

اوشینیا

اوشینیا عبارت است از مجموع جزیرہ
ہائے متفرقہ کہ در بحر الکائن واقع اند.
کلانترین جزیرہ ہائے اوشینیا آرٹیسا
است۔

حتیٰ کہ قطعہ پنج زمین دانستہ میشود۔

